

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
ahová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
ahová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1900.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

XXIX. évfolyam. 89. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 »
Negyedévre — — — — 6 »
Egy órára — — — — 2 »
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szerda, április 18.

Az előítélet ellen.

Az iparpártolás mozgalma nálunk még fejletlen szervezetlen. Csak a levegőben van. Mindenkinél tetszik az eszme, szeretne valamit tenni, de nem tudja mit, hogyan és hol? Azután jönnek a hitetlen Tamások. Rá kellene fátalnom mindazokra, akik egyrészt nem tudnak egyes gyárainkról, másokra pedig ráfogják, hogy készítményük rossz és drága s hogy így a külföldi gyártmány jobb és olcsóbb. Hiszen közgazdasági szempontból az sem volna valami nagy szerencsétlenség, ha, föltéve, de meg nem engedve, a magyar papiros vagy ceruza valamikéivel drágább volna a külföldinél és valamikéivel kevésbé jó. Anglia Franciaország és Németország ipara sem jött egyszerre és egészen tökéletesnek a világra, azt is nevelték, fejlesztették a pártolás révén. Mert az a néhány fillér, a mit így közvetve áldoznánk a magyar iparnak, busásan meghozná a maga kamatját gazdasági erőnk és hazai termelésünk gyarapodásában.

De nem ez a baj. A főbaj az, hogy a magyar közönségben, tisztelet a kivételnek, mély gyökeret vert a külföldinek majmolása és az előszeretettel sok oly dolog iránt, a mi külföldi. Hosszas fejtegetés helyett egy pár példával fogom ezt a dolgot illusztrálni. Nemrég száz és néhány ipartelepelt vizsgáltam meg a ruházati iparban. Meglepető panaszokat hallottam. Az egyik azt mondja:

— Bizonyos „előkelő” körök nemesak hogy nem rendelik idehaza fehérneműjüket, de mosásra, tisztításra is minden hónapban Bécsbe, vagy Párisba küldik. Pedig mi itt Budapesten számos fejedelmi és főúri udvarnok szállítjuk ugyanazt jól és olcsón, amit ama bizonyos „előkelő” körök kevésbé jó minőségben, de drágán Bécsből

és Párisból szereznek be. (Az illető iparos nevét mindenkinek megmondhatom; könyveinek konkrét adatokkal mutatják a mondatok valódiságát.)

Egy másik így panaszkodott nekem:

Egy főúr angol kalapot rendelt nálam. Megmondta, hogy melyik londoni üzletből hozassam. A megrendelést effektuáltam s az illető nem győzött eleget hálálkodni a kivitelnek nem is remélt fényes sikereért. Erre fölbátorodva, megvallottam, hogy az angol kalap magyar gyárban készült. A főúr magából kikelve rohant el üzletemből s megírta, hogy ahol őt ilyen csunya módon megeseljük, oda ő többet nem megy vásárolni...

Apropos, magyar kalap. Egy fővárosi kalapgyárban roppant meglepetésemre láttam vagy kétszázféle kalapbélést, mind külföldi vignettával.

— Mi ez? kérdeztem a gyárost.

— Ezek kifundált angol nevek. Itt van például Brothers O'Donnell, London, Calverstreet 215 (Alatta azután: Strausz és Krausz férfidivat-üzlete Tiszavárdán.) Ez a firma nem létezik, ilyen utca Londonban talán nincs is. De a divatkereskedő, aki nálam a kalapot rendeli, okvetlenül angol vignettát követel, mert különben nem adja el az áruját s nem rendelhetne nálam egy tusatot sem.

A rózsahégyi pamutszövő-gyár készítményeinek nagyrészt csak idegen vignettával lehet itthon forgalomba hozni, sőt a pamutot is, amit kizárólag falusi parasztság vesznek szövésre fonásra, szintén idegen cégű papirosba kell göngyölni, különben nem kell.

Kaszát is csak akkor vesz a magyar arató, ha stíriai billog és jelvény van rajta.

Es ilyen eseteket mondhatnék százat.

Valamennyi azt bizonyítaná, hogy az előítélet a hazával szemben és bizonyos külföldi mellett nagyon mély gyökeret vert a közönségben fönt is, lent is.

Ezt az előítéletet kell rendszeres propagandával megdönteni. És erre jó lesz az iparpártolás mozgalma, melyet gyorsan és jól kellene szervezni. Ugy tudom, hogy nemsokára egy alkalmi kiállítás fog nálunk képet adni arról, amit a hazai ipar a mindennapi fogyasztásra produkál s később egy újabb szakkiallítás azokat a cikkeket fogja felülni, amelyeket nálunk még egyáltalában nem készítenek. E cikkek mellett föl lesz tüntetve: mennyit fogyaszt belőlök Magyarország s a vállalkozás tiszta képet fog maga előtt látni: mit lesz érdemes nálunk gyártani s mire lesz hálás gyárat alapítani.

Addig pedig kergesse el minden magyar ember a saját háza küszöbéről a mi leggonoszabb lidércünket: az előítéletet.

Gelléri Mór.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. u. 5¹/₂ óráig; ugyanazon napokon 4-től 8-ig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7¹/₂ óráig nyitva marad.

Május 11—12. Jegyzői szigorlatok.

Május 14. Tavasz közgyűlés.

Május 15. közg. bizottsági ülés.

— Központi választmányi ülés. Nagybecskerek városi választmánya tegnap délután tartotta ülését dr. Grandjean József polgármester elnöke alatt, mely alkalommal jelen voltak dr. Annau Ernő, dr. Klein Mór, Szávits Sándor és Mattanovich György. Az összeíró küldöttség jelentésével beterveztett választói névjegyzéket jóváhagyólag tudomásul vették és azt május hó 5-től 25-éig a közgyűlési teremben közzételezték ki. A jegyzék ellen

A „TORONTÁL” tárcája.

Egy ismeretlen irodalmi kör.

A „Torontál” eredeti tárcája.

A XVIII. század vége felé nálunk megindult mozgalom addig ugyezólván tespedő irodalmunkat új életre keltette. Bessenyei fellépése volt az adott jel; erre egymásután mindig többen és többen sorakoztak az új zászló alá. E nagyfontosságú mozgalomnak egyik sarkalatos pontja: a nemzeti szellem felébresztése volt. Társulatok, iskolák, irodalmi irányok és más hasonló tényezők csak úgy fáradoztak e szellem minél tökéletesebb felébresztésén, mint egyének kiknek nyíltan bevallott céljuk a minden téren megindult mozgalmat egy szerves központban: az irodalomban összpontosítani. Egy ilyen irodalmi kör volt a múlt század végén Győrött is.

Nekem jutott a szerencse, hogy e körrel először adjak hírt az irodalomban. A kör egyik tagja, Fábchich működésének méltatásával foglalkozván, a Nemzeti Muzzeumban őrzött kéziratoknak sárguló, poros lapjain találtam az adatokat. A kör három férfitől állott, ezek: Révai, Rajnis és Fábchich. Révai és Rajnis működését eléggé tárgyalja az irodalomtörténet, Fábchiché eladdig ismeretlen. Fábchich tanár volt a győri gimnáziumnál s szerencsés helyzete összehozta őt több tekintélyes és tudományos irodalmi férfival.

Ezek között pedig első helyen áll Rajnis, a híres költő, fordító, esztetikus, ki akkor a győri akadémiában éppen matematikát tanított. De a tudományomjon kívül sokkal inkább vonzotta őt a községi Rajnishoz a patriotizmus. Egyaránt nagy magyar volt e német városból származó két jó barát s talán a fiatalabb mindinkább nagyobb erővel megnyilatkozó haza-

szeretetet lelkesítő beszédével csak fokozni segítette a tapasztalt öregebb. Épen a veszendő haza sorsáról elmélkednek egy rekkenő nyári nap délutánján, midőn arról értesülnek, hogy Révai, a tüzes magyar, kinek neve ekkor már betöltötte a magyar irodalom szerény világát, valami ügyének elintézése végett Győrbe jött. Ez a helyét nemtaláló excentrikus férfiú forrongó eszméivel nagy hatást idézett elő lelkükben. Rajnis meg Fábchich, de még Révai is egymást keresik s örülnek, hogy a kik hírből ismerik egymást s némi ellentétbe is jöttek, most kölcsönösen egymás keblére borulhatnak. Alig örülnek azonban sokáig a találkozásnak, csakhamar átviszik társalkodásukat az irodalomra, annak kérdéseire s különösen Révai és Rajnis azok felett vitatkoznak a mikben különböznek. S ez igen jellemző rájuk!

Fábchich mindaddig alig tett még kísérletet is az irodalom terén, nem családunk tehát, ha azt állítjuk: a pillanat lett döntő irodalmi működésére. A következmények tökéletesen bebizonyították, hogy a lelkes piarista Révainak pusztá megjelenése, de ezenfelül erélyes védekezése felfogásának, tüzes magyarsága s egész lényének delejező hatása oly mély benyomást tettek rá, minőt Rajnisnak eddigi ösztönzései sohasem. Itt fogamzott meg benne a gondolat, hogy az iskola falain kívül is kiterjeszti majd munkásságát; itt tanulta a fényes példát egy olyan férfitől, ki az élébe tűzött szent cél megvalósítása érdekében egy hányatott, viszontagságteljes életet vállalt magára. Az öröm nem tartott sokáig, de igen a lelkesedés. Révainak rövid látogatása után távoznia kellett, csak két év múlva láthatták ismét szeretett barátai, hogy akkor huzamosabban maradjon körükben. Ez idő alatt csak újságból, levelekből vettek tudomást nagyszabású törekvéseiről s áldották azt a pillanatot, melyben Révai Ráth újságának a

„Magyar Hirmondó”-nak szerkesztését 1784-ben magára vállalta. Elragadtatva olvassák sokat ígérő, nagyhangú újevijbeköszöntőjének programját. Várakozásukban nem csalatkoztak. Révai a mit ígért, a nyomasztó körülményekhez képest be is váltotta: a részvéthiány miatt ő nem lehet felelős. De ennek sem örülhettek sokáig. Révai folyton nyugtalan természete más eszközt volt keresendő irodalmi törekvéseinek elérésére. Ott hagyta az újság szerkesztését. Képzelték az az aggodalom, mely e leverő hírre elfogta győri barátainak szívét.

Baljóslatu sejtelmek szállják meg e lelkes honfiak szívét, midőn egész váratlanul ismét betoppan hozzájuk Révai, hogy ezental már ő is közöttük működjen. Szándéka, hogy közöttük marad némileg, megvizsgálta barátait. Gyászos sejtelmük a „Magyar Hirmondó”-ról beteljesült, de helyette Révai Győrött megalapította irodalmi körét, melynek eredménye némileg kárpótolja s jóváteszi azon heveségét, melylyel az újság szerkesztését abbahagyta. Most már együtt vannak: egyesült erővel jobban megy a munka. Rajnis is épen ezen évben hagy fel a tanítással s az ottani akadémiai teendőket gondozója lesz. Révai pedig egy ideig nevelősködéssel foglalkozik, míg végre hosszas halogatás után a helybeli gimnáziumnál állandósított rajztanári állásra nevezték ki. Mióta Révai megjelent Győrött, úgy Fábchich, valamint Rajnis is nemcsak szellemükben, de külsőleg is egészen megváltoztak. De nézzük közelebbről e három érdekes férfit! Rajnis, Fábchich híres magyarok, de csak kevésbé voltak akkor még szaturálva azon eszmékkel, melyek a külföldön koruk jellemző sajátjaivá nőtték ki magukat. Révai ellenben „az ókor szellemének tanulmányozása mellett többnyire az újkor fesztelenebb s könyvdebb irányzata felé hajlott”. Azon eszméket, melyeket a szabadosabb Bécsben magába szívott, iparkodott

felszólamlások május 5-től 15-ig; ezekre a felszólamlásokra észrevételek május 16-tól 25-ig bezárólag adhatók be.

— **Jegyzői szigorlat.** Torontó megyénél a tavaszi jegyzői szigorlatok május hó 11-én és 12-én fognak megtartatni. A kérvények május 5-ig nyújtandók be dr. Dellimanics Lajos alispánhoz.

— **Megfelebbezett tiszteletdíj.** Megírtuk annak idején, hogy a nagybecskereki ipartestület újonnan választott elnökének évi 240 korona tiszteletdíjat szavazott meg. Ezt a közgyűlési határozatot többen megfelebbezték a városi tanácshoz, mint az I. fokú iparhatósághoz, ahol tegnap úgy döntöttek, hogy a felebbezésnek helyt adva, kimondották, hogy az ipartestületi elnöknek működése tiszteletbeli lévén, ezért külön díjazás meg nem szavazható a testület részéről.

— **Kun Lajos.** A csanádi egyházmegyének nagy gyásza van. Egyik legérdemesebb fia Kun Lajos nagyszentmiklósi plébános, tb. kanonok, tegnap este meghalt. A megboldogult, ki annak idején egyike volt a legkitűnőbb tanároknak, s kinek nevelése alól száz meg száz derék, hazafias lelkületű honpolgár került a nagy világba, különösen mint természettudós volt híres s egy szép kitömött-madárgyűjteményével a nagybecskereki főgymnasiumot is meglepte annak idején. Kun Lajos 1844. március 13-án született Kis-Tószegen. Pappá 1869. szeptember 9-én szentelték s ugyanazon évben már alkalmazást nyert a temesvári főgymnasiumban mint helyettes tanár, 1875-ben letette a tanári vizsgát s nemsokára filozófiai doktor, egyben a gymnasium rendes tanára lett. 1880-ban nagyszentmiklósi plébános, 1882-ben esperes, 1886-ban szentszéki ülnök, 1897-ben pedig csanádi tb. kanonok. Az egyház egy buzgó, derék papját, a társadalom egy európai műveltségű tagját veszíti el benne, Nyugodjék békében.

— **Hirlapírók és hirlapkiadók gyűlése.** A vidéki hirlapírók országos szövetsége husvét hétfőjén tartotta meg Pécsen évi közgyűlését. Vészi József, az Újságírók Egyesületének elnöke kijelentette, hogy a közös eszme szolgálatában működő egyesületeket szorosabban kell egymáshoz kapcsolni. Ezért kölcsönösen elmennek majd a gyűlésekre. Ezután az Apponyi Albert gróf által kezdeményezett sajtó-békeegyesülethez való csatlakozásra hívta fel a szövetséget, melynek a magyar szervezetenél őt helyet tartottak fenn. E helyeket a szövetség elnökével, két alelnökével, titkárával és Lenkei Lajossal töltötték be. Az Otthon kör képviselőjében Hevesi József üdvözölte a vidéki hirlapírók szövetségét. Az elnöki előterjesztést, mely szerint a szövetség vagyona 76,000 korona, tudomásul vették. A jelentés kapcsán Benedek Árpád aradi hirlapíró a vidéki sajtószervezetek külföldi tanulmányútjának előmozdítására ösztöndíj létesítését javasolja. Az

elnökség a kérdést tanulmányozni fogja. A jövő közgyűlés helyéül a debreczeni tanács meghívására Debreczen városra jelölték ki. A tisztikar három évi ciklusa letelén, Kulinyi Zsigmond tisztársaival együtt lemondott. Majd Pleininger Ferenc korelnöke mellett megejtették a tisztújítást. Lenkei Lajos az elnökség kiváló érdemeinek elismerése mellett azt javasolta, hogy Kulinyi Zsigmondot elnökké, Szávay Gyulát és Barát Armint alelnökké, Palócz Lászlót titkárrá és Tömörkény Istvánt pénztárossá választassák meg. Az indítványt lelkesedéssel elfogadták. Ezután az igazgatóságot titkos szavazás útján újlag megalakították, abba mint új igazgatósági tagot Sas Edét választották meg. — A magyar újságkiadók szövetségének körülbelül kétszáz tagja érkezett husvét-vasárnap Pécsre. A bevonulást nagy közönség nézte. A választmányi ülés hétfőn délelőtt 10 órakor vette kezdetét. Zilahy elnök megnyitó beszédében rámutatott a szövetség eddigi sikerére s a hirdetési bélyeg eltörlésére és azt indítványozta, hogy Lukács László pénzügyminiszternek a hirdetési bélyeg eltörléséről szóló törvényjavaslatáért a szövetség táviratilag küldjön üdvözlőt és halás elismerést. A választmányi ülés az indítványt nagy lelkesedéssel elfogadta. Rábel titkár a zugsapok ellen való orvoslásról beszélt és indítványozta, hogy később egy bizottság konkrét javaslatot készíthessen. Jelenti továbbá, hogy az újságkiadók lapja májusban megindul és hogy a hirdetési mizériák megszüntetésére 11 tagú bizottságot küldtek ki. Lenkei jegyző felolvassa két választmányi tag lemondó levelét és nyolc új tag belépő kérvényét. Zilahy elnök Pécs városának köszönetet mondott és a választmányt a további lelkes munkára serkentette, mire az ülés véget ért.

— **Hymen.** Albiai Elek és Károly nagybecskereki m. kir. posta és táviratíró eljegyezte Zentán Keczel Mészáros Erzsikét, néhai Keczel Mészáros Antal földbírtokos leányát.

— **Hiteliszövetkezet Muzslyán.** Tegnap délután Poroszkay Béla, Reitter Oszkár, Lindhof János, Soka Ignác, Végh Károly és Rehák Béla jelenlétében megalakult a „felső muzslyai hiteliszövetkezet, mint az országos hiteliszövetkezet fiókja“. Az egybegyűlték közül mintegy százan 250 részjegyet jegyeztek s nyomban megválasztották az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjait, valamint a tisztviselőket, valamennyit a saját községükből.

— **Meglopta az apóstát.** Knéz községben Braun János egy házban lakik vejével, Krindus Pétterrel. Ez már régebbi idő óta dzsmalgatja apósa kotárkáját. A napokban azonban az öreg rajta eszte, amint egy zsák kukoricával amit a kotárkából szedett ki, ballag a padlásra, hogy a zsák tartalmát a sajátja közé ürítse. Braun János utána szaladt vejének, aki a létrafokáról oly erővel taszította le, hogy eltörte az az öreg a lábát.

társai is beleoltani. Nemsokára látjuk Fábchich jegyzeteiben, hogy Blumauer, Voltaire irataiból kivonatol, a mi határozatlan Révai hatásának tudandó be, jöllehet ő sem vonhatta ki magát e szellemi áramlatból, melynek — mint Fraknói jellemzően mondja, kath. papok, prot. prédikátorok, katonatisztek s falusi nemesek, mind mind hódoltak. Révai megjelenése csak olaj volt a tüzre.

Képzeliük el e három költőt, midőn Rajnis keskeny szobájában aggódtak Magyarország letűnő csillaga miatt; midőn nagy hangon itéltek el azt az irányt, mely a német nyelv kötelező oktatásával fekete felhőként fenyegeti nemzetiségünket. II. József kora volt ez: az egyházi állapotok feldulva, a szent korona Bécsben, nemzeti nyelvünk letiporva. S valamint az egész hazra minden egyes fiának szívében, úgy különösen e három férfi keblében a tespedésből való felbredés, a multtal való szakítás, az átalakulás szükséges érzése vert erősen gyökeret. Ez a gondolat az 1786-iki évben érelődött meg teljesen a három férfi: Kazinczy, Bacsányi és Baróti Szabó megalakítják a „Magyar Múzeum“-ot. Jellemzi a győri triász tagjait egyenként és összesen a makecs, szívós ragaszkodás eszméikhez, örüllőség, mely némelyiknél különösképp fajult. Rajnis arra vállalkozott, hogy Róma leg nagyobb hősköltőjének „magyarul szólaltatásával, Révai pedig, hogy a magyar költők minél teljesebb kiadásával száll ki a hazafias demonstrációra“. Es Fábchich? Ne gondoljuk, hogy Fábchichnak éppen Lepidus szerepe jutott a győri triászban, ki mint a matematikai egyes, se szorzó, se osztó tényezőként nem szerepelt a triumviratusban. Igenis jelentékenyen sokszorozta azok buzgalmát s megosztotta tehetségéhez képest a nemzet érdekében tett fáradozásait. Fábchich mivel a nyelvészethez érzett legtöbb hajlamot és legjobban tudott köztük görögül, — jöllehet

Rajnis a görög nyelvet Levbenben tanulta, — ilyenmü törekvéseket tűzött maga elé. Már előbb 1786. szeptemberében megkezdte a nyelvészet körében messzemenő tanulmányait, melyeknek eredményéről pontosan vezetett jegyzetei tanuskodnak.

Jöllehet, Fábchichra Révai nagyobb hatást gyakorolt, mindazonáltal földijét, Rajnist jobban szerette. Mind a három civakodó természetű s mégis csodálatos, mennyi ideig békében megtudtak lenni. Már első találkozásuk alkalmával is irodalmi felfogásuk kiegyenlítésén fáradoztak. Ha beleuntak otthon a vitakozásba, elmentek sétálni; ilyenkor Rajnis mellől elválhatatlan volt Fábchich. Barátságuk, folytonos együttlévük, Révaival való tartásuk, de különösen viselkedésük igen gyanussá lett a kis városban s a Martinovics korában ugys gyanakvó hangulat csak lesi az alkalmat, hogy valamiképp ártasson nekik. Az alkalmas fegyvert pedig éppen ők szolgáltatták elleneseik kezébe. Mária Terézia királynőnk alatt ismerkedett meg nemzetünk a divattal, az élet ezen átkával, a később annyira gáncsolt „módi“ val. Természetes, hogy ez idegen volt s a nemzet jobbjai nem akarván a prygek példáját követni, korán ellenszögütek az új divat terjedésének. A győri három jó barát nem elégedvén meg az ez ellen folytatott szellemi harcral, de ruházatukkal is nyíltan tüntetni kezdtek.

Sőt Fábchich a legvéresebb száju köztük, még az iskola falai közé is bevitte ezen szellemet. Minden tanulójának dolmányban és három szeglettű magyar kalszban kellett járnia; szigorúan megtiltotta, hogy a deák, ha találkozik vele, reá nézzen, vagy esetleg köszönjön neki. De viszont ő sem köszönt senkinek s éppen ezért még kalszját is mindig kezében vitte. Soha vissza nem tekintett, ha talán a város égett volna is háta mögött. A három közül ő volt a leg-

— **Stassik János temetése.** Német-Párdányról telefonozták lapunknak, hogy ott ma délelőtt helyezték örök nyugalomra Stassik János községi jegyzőt, a ki élte utolsó leheletéig mindig csak községe érdekét tartotta szembe előtt, úgy a hogy az irodában hullt ki dolgos kezéből a toll s hivatalos teendőinek végzése közben érte a halál. Impozáns módon nyilvánult meg a vármegye részvéte is a mai temetés alkalmából. Ott volt Német és Szerb-Párdány községek előljárósága, valamennyi egylete, takarékpénztára, a párdányi járás jegyzői kara Hertelendy Imre főszolgabíró vezetésével, a módosi járás jegyzői kara Horváth Zoltán tb. főszolgabíróval, azonkívül Szilágyi Albert tb. főjegyző s óriási gyászközönség. A ravatalt számos díszes koszoru borította, melyek közül tudósítónknak a következőket sikerült feljegyeznie: Rónay Jenő a vármegye hű fiának; A Hertelendy család öszinte részvéte jelölül; Német-Párdány község állami iskolai gondnokasága szeretettel elnökének; A Szilágyi család feledhetlen János bácsijának; A katolikus hitközség; A román. kath. iskolaszék; A párdányi járás jegyzői kara; A párdányi takarékpénztár; Német-Párdány község lakossága; A Tamisác és párdányi belvizlecsapoló társulat; A párdányi kaszinó; A módosi járás jegyzői kara; koszoru küldött még Csávossy Béla, dr. Stassik Ferenc, Petrikovics Róbert, továbbá a Schikhofer, Klapka, Swldek, Keresztes, Gebl, Szerd helyi, Groszman, Fendler, Einberger család. A temetési szertartást Stecher Márton párdányi esperes-plébános végezte Moravec Gyula csávosi, Rankov Lajos módosi és Neurohr Károly szécsányi plébánosok asszisztálásával. A halottas háznál Hertelendy főszolgabíró bucsuztatta el lendületes beszédében a járás legderékabb jegyzőjét a jegyzői kartól és a családtól, a temetőben Fohsz György szerb-párdányi jegyző, majd a község nevében Stecher plébános (utóbbi németül) mondtak bucsubeszédet, mire a koporsót lebecsátották a családi sírboltba. Nyugodjék békében.

— **Mire visz a hosszú.** Czrepaján a napokban fényes nappal találkozott az utcán Petics Lázár ottani lakos Alicskov Emil verseczi méntelepi katonával, aki az ünnepek alkalmából szabadságon volt odahaza. Petics előfogta a katonát, hogy emlékszel-e reá, hogy az atyád mit tett velem, emlékszel-e, hogy te mi minden rossz híremet vitted szét, ahol csak megfordultál s ezzel egy kést kapott ki a

különcb. Révai bizony csak úgy nyilatkozataiban volt még eddig a magyar ruha mellett, mert hisz 1788-ban még mindig német ruhában jár, a miért társaitól de különösen a hazafias Majláthtól sokat kellett szenvednie, jöllehet azt állította, hogy ő ezt kényelem kedvéért teszi. Nem jó szemmel nézték már akkor sem viselkedésüket, különösen az egyháziak, midőn a véletlen közbejött az ügyeknek rohamos kifejlődést adott. 1789. végén látván II. József, hogy erőszakoskodásával az alkotmányhoz ragaszkodó nemzetnél semmit sem érhet el, előbbi önkényes intézkedéseit nagyobbbrésben visszavonta, illetőleg helyreállította az előbbi rendet. Erre azért mintegy visszahatással II. József előbbi intézkedéseire, az egész nemzetnél általános lett a magyar ruha viselése. Az írók, Kazinczy, Orczy, Anyos, Révai egyszerre szólalnak meg a magyar ruha mellett. A három jóbarát lelkesedése ekkor azonban túlzásba ment. Nem elégedtek meg a közönséges magyar ruhával, hanem a papoknak is civil magyar ruhát ajánlottak, sőt ők maguk előleges felsőbb beleegyezés nélkül ebben jártak. Még Fábchichnak elnézték volna, de különösen Rajnis és Révai ellenségei illetékes helyen feljelentették őket. Rajnist és Révait világius viseletük miatt jelentették fel, Fábchichot ezenkívül az ő korából ismeretes váddal illették, hogy megronja az ifjuságot. Feleletül erre még nagyobbra határozták el magukat, arra t. i., hogy a magyar kath. papságnak az egyházi ruha helyébe világius magyar costume compositiójukat újságokban fogják szelöztetni.

S valóban a „Hadi és más nevezetes történetek“-ben Fábchich sajátkezü rajza után megjelenik a „Magyar pap, magyar köntösben“ c. felszólítás képpel illusztrálva. A felsőbb itélet azonban hamar elfojtotta hangjukat és a szomorú hirre vergődött győri triász csak az irodalom-

csizmasz szurkált nyult, d Petics k szabdalta a megsz került e nét bizo szolgálat éjjel Pet istállóba Kokora előleges agyoncsa ségből. E az az ért jelentkez ségnél.

— M napja, az szerint. A meg, mert is késedel hetett hal fecskecsis zésükkel a kedves hű barátai temérdek.

Löffler Fülöp A megverték bátyját, B alapos elő fekszik. A mert ez r

— M Meteor, a lödést tudó közöket is felhözetett fénynek az hözetett mi s ha nem de legaláb husvét ele hold állás mely így fog érvény 18—22 ize

— M helybeli fő tegnap reg Az egyik lába keser a másik ce csillagfolt

ban keres elé, mint ottlák. R Fábchich homályát Vörösmaró kath. alsó mával ne dalom ujja ból, meg részt ve tanulói sz tekintélyes és a haza irt; nem érdekeinek az országdekében, nak dísz emonyos T emellett s korik, a z a görög

— M ind feledkezit nak főké akkor, n tanítvány kiemeli ből s a varázsolja Igy ha csak mas épül élesztette méltó és réssel en

csizmaszára mellől s ezzel összevissza szurkálta a katonát, aki oldalfegyveréhez nyult, de vesztére, mert a sokkal erősebb Petics kicsavarta kezéből s azzal is megszabdalta. A véres tett után Petics eltűnt, a megszurkált katona pedig a kórházba került és jó sokáig fog ott maradni, ahonnan bizonyára mint „alkalmatlan a további szolgálatra“ fog kikérülni. Ugyanaz nap éjjel Petics visszalopózott lakására és az istállóban nyugodtan alvó szolgálójának, Kokora Miklósnak esett, akit minden előleges bevezetés nélkül egy fejszével agyoncsapott. Ezután ismét eltűnt a községből. Elrendelt körözésének véget vetett az az értesülés, hogy a gyilkos önként jelentkezett a pancsovai királyi ügyészségnél.

— **Megjötték a fecskék.** Rég elmúlt József napja, amikor megjönnek a fecskék a néphit szerint. Az idén azonban késedelmesen érkeztek meg, mert hűvös volt az idő s a természet maga is késedelmes volt a megújodással. Tegnap lehetett hallani Nagybecskereken az idén az első fecskecsicsérgést a tavalyi fészkekben. Megérkezésükkel talán meghozzák a várva várt jó időt a kedves kis állatkák, melyek egész nyáron át hű barátai lesznek a kertészeknek, amennyiben temérdek hernyót pusztítanak el.

— **Megverték a leányok.** Szerb-Csenejen Löffler Janost Katalin nővére és barátnéja, Fülöp Anna, Löffler botját kiragadván kezéből, megverték oly formán, hogy Katalin lefogta bátyját, Fülöp Anna pedig döngötte. Löffler az alapos eldöntés következtében most beteg fekszik. A két leány azért verte meg Löfflert, mert ez rosakat beszélt felőlük.

— **Milyen időnk lesz?** A szegedi időjósok: Meteor, a ki figyelemreméltó jóslásaival érdeklődést tudott kelteni maga iránt, most a következőket írja: A mai csomópont már előzőleg felhőzetet hozott, de a teli hold által visszavert fénynek azon gyakori tulajdonsága, hogy a felhőzetet mintegy megemésztí, jelenleg is bevált, s ha nem is tudott napfényes időt eredményezni, de legalább elég kellemes időjárást teremtett husvét első napjára, a mely tulajdonságával a hold állásával járó erős változást enyhítette, a mely így legföljebb egy-egy zivataros kitörésben fog érvényesülhetni. Legközelebbi változások 18—22-ike körül várhatók.

— **Megszökött csikók.** Schwahn József helybeli földesgazda udvaráról két szép csikója tegnap reggel elszökött és azóta nyoma veszett. Az egyik csikó egy éves világos barna, hátsó lába kesely, homlokán kis csillagszerű folttal; a másik csikó két éves, fekete, homlokán szintén csillagfolttal. Mindkét csikó kanca.

ban keresett vigasztalást. A mit kifizettek maguk elé, mint az irodalomtörténet tanúsítja, be is váltották. Révai és Rajns működése ismeretes, Fábchichét azonban emeljük ki mi a feledés homályából. Az volt ő, a kire valóban reá illenek Vörösmarty életírójának szavai, mert mint a kath. alsóbb klerus tagja fáradozó buzgalomával megható jelenetet képez a nemzeti irodalom újjászülésében. Szakított Helicon virágai-ból, megpróbálkozott felhágni a Parnassusra, részt vett a nyelvújítás nagy mozgalmában, tanulói számára, kikbe 22 évig csepegett egy tekintélyes középiskola falai közt a tudomány és a hazaszeretet lángoló tüze, tankönyveket írt; nem kerül ki figyelmét a nemzet nagy érdekeinek mozzanatai sem, javaslatot küld fel az országgnyűlés elő a társadalom átalakítása érdekében, ott áll egy tekintélyes munkájával azoknak díszes csoportjában, kik a magyar Tudományos Társaság felállítására fáradoztak, emellett szabad idejében csillagászáttal foglalkozik, a zenét műveli, első, ki teljesen lefordítja a görög lírikusokat és a három nagy tragikus.

Mind e széles munkássága mellett nem feledkezik meg papi hivatásáról sem, felebarátjainak főképen lelki bajait törekszik orvosolni akkor, midőn, mint egy második Pázmány, mint tanítványa megjegyzi, igazi szónoki képességgel kiemeli őket a kicsinyes világ bűzhödő légköréből s sz. isteni szeretet magasabb szférájába varázsolja.

Igy munkálkodott e kis irodalmi kör, s ha csak egy követ is rakott irodalmunk hatalmas épületébe s ha csak egy szikrával is tovább élesztette a hazaszeretet szent tüzeit keblünkben: méltó és igazságos, hogy a legnagyobb elismeréssel emlékezzünk meg róla.

Bartha György.

— **Ellopták a telefont.** Urban Péter törökbecsei földbirtokosnak magán telefonvezetéke van lakása és tanyája közt. Egy szép napon azonban hiába csöngetett odahaza, senki sem jelentkezett intézkedéseinek átvételére. Kihajtat a tanyára, ott sincs semmi baj s különös, a telefont használni sem lehet. Elhívatta az elektrotechnikust Szegedről, aki az egész vezetéket berendezte, hogy nézze meg mi a hiba. Mikor kocsin kiviszi a tanyája felé, hát az országút mentén árván meredező póznákra mutat a telefonmester, mondván: „Lássá kérem, azért nem lehet telefonálni, mert hiányzik a drót“. És csakugyan az egész két kilométernyi hosszú vonalról mindenütt hiányzott a drót. A csendőrség megindította a nyomozást és csakhamar sikerült a tetteseket Kovács Mátyás, Dancsi András és Csorba András tordai lakosok személyében kinyomozni, sőt az előbbinél egész kocsihoz való a lopásból eredő drótot megtalálni. A nem mindennapi tolvajokat feljelentették a törökbecsei kir. járásbírósnál.

— **Hárman egy ellen.** Czrepaján Lazin Györgyre valami korcsmai verekedési egyveleg következtében régebbi idő óta haragudtak John Dusan, John György és Vászits Antal. Mivel annak idején külön-külön mindenik megkapta a maga illetőségét pofonokban és nyaklevesekben, most testvéri egyetértésben meghúzódtak az országút melletti árokban s midőn Lazin közeledett, kiugrottak s botokkal elagyabugyálták.

— **Alkalmi tolvajok.** Közeledvén a husvét, néhány sonkára éhes polgártárs nagypénteken Lázárföld községben behatolt Lár di Antal kamarájába, persze éjjeli időben és kulcsok nélkül olyformán, hogy felfeszítették az ajtót s azután kilenc darab sonkát, három oldal szalonnát elemeltek.

x **A Horgony-Pain-Expeller** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 27 év óta mindig készletben van. Hátfájásnál, csipfájdalom, fejfájásnál, köszvénynél, csúznál stb.-nél a Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatásuaknak bizonyultak, sőt járványkórúknál, minő: a kolera, hányóhasfolyás, az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen hasznosnak bizonyult. Ezen kitűnő háziszerré jó eredménnyel használtott bedörzsölésként az influenza ellen is és 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegenkénti árban a legtöbb gyógyszerárban készletben van, hanem bevásárlás alkalmával mindig határozottan: mint „Richter-féle Horgony-Pain-Expeller“ vagy „Richter-féle Horgony-Liniment“ kérendő és a „Horgony“ védjegyre kérünk figyelni.

Irodalom.

* **A trubadur a királykisasszonynak.** Sz. Szigethy Vilmos vereköttete ezen a héten hagyja el a sajtót díszes, elegáns kiállításban. A szerző ez uton is felkéri mindazokat, a kik gyűjtőivek birtokában vannak, sziveskedjenek azokat mielőbb visszaküldeni hozzá, hogy az előfizetők idejekorán megkaphassák a könyveiket. A mű ára megjelenése után 2 korona 40 fillér lesz.

* **A Művészvilág** husvétii számát a Megváltó töviskoronázta képe díszíti. Hatalmas művészi alkotás ez a kép és a szenvedésektől majdnem eltorzult vonásokból is kiviláglik a mennyei bölcsesség és jószág. A lapot belül is csupa színes rajz és kép díszíti, mindegyik valamely kiváló művésznek a munkája. A lap szellemi része is nagy irodalmi becsű. Első cikket Zemplényi P. Gyula, a kiváló publicista írta a társadalom feltámasztásáról. Erő és gondolat van minden sorában és kevesen tudják annyira jellemezni a mai társadalmat, mint éppen ő. Novellistáink közül is a legjelesebbeket szolgáltatta meg hétről-hétre a Művészvilág. Ez alkalommal Abonyi Árpádnak egy gyönyörű elbeszélését találjuk a lapban. Prém József érdekesen beszél el az első magyar miniszterelnök arcképének kalandos történetét. Alapos tudásra valló cikket közöl a Művészvilág Rostand szenzációs darabjáról L'inglant ról. Martos F.-nek gyönyörű verse és Rudnai Győzőnek költeménye teszi teljessé a szépirodalmi részt. A lap folytatásokban közli Géczy Istvánnak hatalmas népdramáját az Anyaföld-et. Kimerítő színházi rovatban. (Fáy Szeréna és Láncoz Ilka arcképével) és érdekes „Mozaik“-ban, a melyben társadalmi eseményekről referál a lap, találja a közönség az aktualitásokat. A Művészvilág megrendelhető minden hazai könyvkereskedőnél; mutatvány számot dímentesen küld a kiadóhivatal. (Budapest, VI. Podmanicky-utca 1.) Előfizetési ára: egész évre 16 korona, félre 8 korona, negyedévre 4 korona, 1 hónapra 1 korona 60 fillér: egyez szám ára 40 fillér.

TÁVIRATOK.

Kedélyes szocialisták.

Budapest, április 18. (A „Torontál“ ered. táv.) A földmivesek kongresszusának mai tanácskozásán Kürti Mária nevű szentesi asszony erősen támadta a pártvezetőséget, különösen Izrael Jakobot. Izrael a pódiumra igyekezett, hogy beszéljen. „Itt nincs szava!“ — kiáltotta az asszony és visszalökte. „De van szavam!“ replikázott Izrael. Ebben a pillanatban az asszony hatalmasan arculteremtette Izraelt, hogy a csattanás a terem minden szögletében hallható volt. Izrael az asszony hajába markolt, mire elnök a gyűlést be-rekesztette. Az asszonyt Krecsányi kapitány kivezette a teremből.

Amerikai plebejusok — a Croton-hegyen.

Budapest, április 18. (A „Torontál“ ered. táv.) New Yorkban a városnak ivóvizet szolgáltató Croton folyó töltésén dolgozó nyolcszáz munkás sztrájkol, mert a béremelést megtagadták tőlük. A sztrájkolók a Croton-hegyre vonultak és ott gyakorolják magukat a fegyverforgatásban és a töltés felrobbantásával fenyegetőznek, ha nem teljesítik követeléseiket. Egy altisztet megöltek. Sok katonát rendelték ki a mozgalom elnyomására.

A transzváli háború.

Budapest, április 18. (A „Torontál“ ered. táv.) Bloemfontainból jelentik: Vepener még mindig körülzárva van. Az angolok két irányból közelednek Vepener fölmentésére. Pénteken a burok előnyomultak az angolok balszárnya ellen, de több órai harc után visszavonultak.

Portugallok a burok mellett.

Budapest, ápr. 18. (A „Torontál“ ered. táv.) A lisszaboni községi republikánuspárt sürgönyözni akart Leyds-nek és az elhalt Villebois családjának; de a hatóság megtiltotta a távirat továbbítását, valamint a diákok tiltakozásának továbbítását is.

Transzvál európai hatalmak oltalma alatt.

Budapest, április 18. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Hágából jelentik: Az itteni külügyminiszterium a hozzá érkezett bur küldöttséggel tegnap hosszú tanácskozást tartott, a melyen Leyds is jelen volt. A küldöttség azt az utasítást kapta, hogy abban az esetben, ha a burok függetlenségüket biztosítják, jelentsék ki, hogy hajlandók az autlendereknek a legmesszebb menő concessziókat megadni. A küldöttek ezzel szemben felajánlották a kormányoknak, hogy helyezték a bur államokat az európai hatalmak és az egyesült államok oltalma alá.

Afganisztán és a bur háború.

Budapest, április 18. (A „Torontál“ ered. távirata.) Londonból jelentik: A Times szenzációs távirat közöl, mely szerint az afganisztáni emir panaszos levelet írt, a melyben arról panaszkodik, hogy Angolország a transzváli háború miatt az ő érdekeit elhanyagolja s mint szövetséges nem tudja megvédeni. Ez a hír összefüggésben van az orosz cár azon állítólagos elhatározásával, hogy a transzváli háborúnak véget vet, minden hatalmát sulyba vetve.

Határidő-újszlet.

Budapest, április 18. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) Kielégítő kínálat mellett a malmok tartózkodása következtében kereslet alig volt. Árak változatlanok. Felmondott 19.000 mm. buza, 2000 mm. zab. Kötöttett:

Buza tavaszra	7.69—7.70
„ őszre	7.86—7.87
Rozs őszre	6.82—6.83
Zab tavaszra	5.05—5.06
„ őszre	5.38—5.39
Tengeri május-juniusra	5.40—5.41

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Beeskerekre, illetve Nagy-Beeskerekről

Ervényes 1900. március hó 1-től.

Érkezik:

a) a nagybeeskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:

Zsombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.

Pancsováról: reggel 7 óra 45 p.; délután 5 óra 18 p.

Temesvárról: délután 12 óra 55 p.; este 8 óra 34 p. éjjel 10 óra 18 p.

Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.

Alibunárról: este 8 óra 34 p.

Zsombolyáról: (keskenyvágányú vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.

Csőszelekről: (keskenyvágányú vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybeeskereki (nknbvt) pályaudvarra:

Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

a) a nagybeeskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:

Zsombolyára: éjjel 2 óra 15 p.; délután 4 óra 36 p.

Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.

Temesvárra: éjjel 2 óra 15 p.; délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.

Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.

Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.

Zsombolyára: (keskenyvágányú vonal) délután 5 órakor.

Csőszelekre: (keskenyvágányú vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).

b) a nagybeeskereki (nknbvt) pályaudvarról:

Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

VASUT-ÜGYEK.

6634. szám. 1900. Magyar királyi államvasutak Üzletvezetőség Debrecenben.

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak alulírott üzletvezetősége pályázat útján biztosítani kívánja 1900. évi július 1-től három egymás után következő évre azon egyenruhákat, a melyeket hivatalnokai szolgálat közben viselni tartoznak.

Az ajánlatok 1900. évi június hó 10-ig, a bánatpénzek az ezt megelőző nap déli 12 órájáig küldendők be alulírott üzletvezetőséghez.

A pályázatra vonatkozó részletes szállítási feltételek az üzletvezetőség anyag- és leltár beszerzési ügyosztályában megtekinthetők, vagy posta útján megrendelhetők. Postán való szállítás esetére a 20 fillér posta költség beklüldendő.

Debrecen, 1900. április hó 6-

Az Üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

9403. szám

Magy. kir. államvasutak.
Üzletvezetősége Aradon.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet, a Mezőtúr állomáson létesítendő viztorony, két szárnyépület és ártézi kut medence munkáira.

A tervek, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint az 1887 ben kiadott általános és részletes feltétfüzetek és az 1890. évben kiadott „Épületek leírása“ Aradon a magy. kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1900. évi április hó 30 án déli 12 óráig kell benyújtani, alulírott üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokkal egykoronás, az ajánlat mellékleteit ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani:

„Ajánlat a Mezőtúr állomáson létesítendő magas építményekre.“

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1900. évi április hó 28 án déli 12 óráig 3000, azaz háromezer korona bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlathoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénynyel adandók fel.

Arad, 1900. április hó 10 én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetések.

A Mária Terézia utcában 2060. szám alatt (volt Schaller Jenő-féle ház, a Casinó átellenében)

egy szép
utcai lakás,

mely áll 3 szoba, cseledszoba, konyha, zárt üvegfolyosó, virágudvar és összes mellék-helyiségekből, folyó évi majus hó eisejétől kiadandó.

Bővebbet a tulajdonosnál

Póti Ferenc,

Pleitz nyomdában.

122-x.7

Szaján község előljárósága.

820. köz. sz. 1900.

378-3.2

Arverési hirdetmény.

Alulírott községi előljáróság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy folyó évi április hó 5-ikére menő éjjelen községünk határában 8 zsák gabona gazdátlanul találtatott és pedig: 6 zsák 427 kgr. sulyu szemes kukorica és 2 zsák 134 kgr. sulyu buza, valamint 2 drb paraszt téli felöltő is; a mennyiben igazolt tulajdonosa folyó évi április hó 30-ig nem jelentkeznék, úgy ama talált tárgyak az napon a községházánál megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kelt Szajánban, 1900. évi április hó 12-én.

Pitko,
jegyző.

Takács Antal,
bíró.

Arverési hirdetmény.

Alulírt csődtömeggondnok ezennel közhírré teszi, hogy vb. néh. Fuchs Sándor hagyatéka csődtömegéhez tartozó, a csődleltár 93—94., 124. és 133. sorsz. a felvett egy nagy vashenger, egy daráló löerőre, egy gőzhenger, egy kocsi a gőzhengerhez 1900. évi április hó 30. napján délután 4 órakor Nagybeeskereken alulírott tömeggondnok irodájában írásbeli ajánlati árverés útján el fognak adatni.

Az árverési feltételek a következők:

Az írásbeli ajánlatok az árverés napjáig a bánatpénzzel együtt alulírott tömeggondnok kezeihez adandók be. A bánatpénz 1000 korona, mely készpénzben fizetendő le. Minden egyes tárgyra külön zárt írásbeli ajánlat teendő, mert a tárgyak egyenként adatnak el. Kikiáltási ár a becsár. A tárgyak a becsáron alul is eladatnak. A választmány fenntartja magának a jogot az ajánlattevők közt zárt szóbeli tárgyalást is tartani az írásbeli ajánlatok felbontása után, továbbá az ajánlatok közt szabadon választani, nemkülönbben valamennyit elutasítani. Letetés után a vételár alulírott tömeggondnok kezeihez készpénzben azonnal lefizetendő és az elárverezett tárgyak a tömeggondnok által történt átadás után azonnal eltávolítandók. A csődválasztmány, illetve csődtömeg a tárgyak minőségeért semmiféle szavatosságot nem vállal.

Az elárverezendő tárgyak a gőzhenger kivételével, mely Hie Mátyás nbeeskereki géplakatos udvarában Gizellapart 5. szám alatt áll, vb. néh. Fuchs Sándor hagyatéka csődtömegéhez tartozott Nádor-utcai 821. számú házban vannak

Kelt Nagybeeskereken, 1900. évi április hó 17. napján.

Jarmatzky Sándor,
tömeggondnok.

380-1.1

HIRDETÉSEK

felvétetnek

a „TORONTÁL“ kiadóhivatalában.